

NDE-AANBOD DRONTEN

2022-2023

Voorwoord

De droom van IVN Flevoland is een (be)leefwereld waarin kinderen regelmatig buiten zijn, onbevangen de buitenomgeving kunnen ontdekken en leren over duurzame en gezonde keuzes voor nu en voor de toekomst. Dat bevordert namelijk hun sociale en creatieve ontwikkeling en zorgt dat ze opgroeien tot verstandige en natuurbewuste burgers.

Natuur- en Duurzaamheidseducatie

Ook dit schooljaar kun je weer meedoen aan natuur- en duurzaamheidseducatie. Alle aangeboden lessen vallen onder het thema voeding. Je kunt kiezen uit leskisten, materiaalpakketten, excursies en gastlessen.

In dit boekje vind je een selectie van het aanbod dat ook gaat over biodiversiteit. Deze en andere lessen zijn te vinden op: www.ivn.nl/nde-dronten

Biodiversiteit: *De variatie aan leven, van micro-organismen tot hele ecosystemen. Van planten en dieren tot ... Alles hoort erbij. Hoe staat het met de biodiversiteit rondom jullie school? Wat kunnen jullie doen om de biodiversiteit te versterken?*

Ontdek het in de NDE-gids! De meeste lessen worden gratis aangeboden door gemeente Dronten en DuurzaamDoor. Voor enkele lessen wordt een bijdrage gevraagd van de school.

Kwartaalkalender

Ieder kwartaal wordt er een groene kalender verspreid met de leukste en belangrijkste themadagen op het gebied van biodiversiteit, voedsel, natuur, milieu en duurzaamheid. Zo hoef je niets meer te missen en sluit je als school gemakkelijk aan bij de actualiteiten. Ook bijpassende projecten, lespakketten en uitjes zijn gelijk binnen handbereik. Alvast vooruitplannen met groene themadagen? Bekijk dan de Groene Jaarkalender. Beiden zijn te vinden op: ivn.nl/flevoland-nde-kwartaalkalender

Brengen en ophalen leskisten

De NDE-leskisten in Dronten worden beheerd door JOGG Dronten. Het materiaal kun je zelf afhalen op de eerste donderdag van de uitleenperiode bij de Meerpaal, De Rede 80, te Dronten. Op de laatste donderdag van de uitleenperiode dien je zelf het materiaal ook weer terug te brengen.

Kortom: Beleef de natuur en ontdek het samen!
Heb je vragen, opmerkingen of wensen? Neem contact met ons op.

IVN Flevoland
Botter 14 7
8232 JP Lelystad

0320 258 980
flevoland@ivn.nl
www.ivn.nl/flevoland
www.ivn.nl/nde-flevoland

Dit boekje komt tot stand dankzij een samenwerking tussen gemeente Dronten, DuurzaamDoor en IVN Flevoland.

IVN Flevoland

Goed om te weten

NDE-aanbod reserveren

Het reserveren van ons aanbod gaat via de digitale NDE-gids, deze is te vinden op www.ivn.nl/nde-dronten. Daarna gaat het reserveren in enkele stappen:

1. Bekijk het aanbod voor de gemeente.
2. Kijk achter een thema tegel, of in het totale aanbod.
3. Kies het aanbod dat je wil reserveren en klik op de reserveerbutton.
4. Er zijn nu twee opties: je komt op de reserveerpagina. Ga verder met stap 5 of je komt op de pagina van de aanbieder, ga hier verder met de reservering.
5. Log in met het account van jullie school.
6. De inlogcode en het wachtwoord zijn bekend bij de NDE-contactpersoon op school.
7. Volg de instructies op het scherm.

Wanneer je bent ingelogd kun je de reservering bekijken, wijzigen en annuleren. Lukt het niet? Neem contact met ons op.

Verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor vervoer, leerlingen en materialen ligt voor alle activiteiten bij de school. Ook als programma's (deels) door IVN Flevoland of derden worden begeleid.

Biodiversiteit met de klas

Biodiversiteit is een breed begrip, het omvat de variatie aan leven rondom jullie schoolplein, in het dorp of de stad, in het land en over de hele wereld. Biodiversiteit is de bron van een schone lucht, fris water, een goede bodemkwaliteit en bestuiving van gewassen. Je kunt dus wel zeggen dat het helpt bij onze voedselproductie, maar ook dat het de impact van natuurrampen helpt te verminderen. Een gezonde biodiversiteit is dus belangrijk.

Maar hoe staat het met de biodiversiteit rondom jullie school? En wat kunnen jullie daaraan doen?

Bekijk de inspiratielessen in deze folder en ga aan de slag met biodiversiteit!

Les 1: Hoe staat het met de biodiversiteit rondom het schoolplein? Ga aan de slag met botanisch stoepkrijten en ontdek alle plantjes op het plein!

Les 2: Wat kunnen jullie doen om de diversiteit en variatie te vergroten op het schoolplein?

Maak zaadbommen en gooi deze op de grond rondom het schoolplein!

Les 3: Hoe staat het met de biodiversiteit in het lokale bos? Ga op excursie en ontdek wat de boswachter doet om de biodiversiteit in het bos te vergroten!

De folder is opgebouwd van klein en dichtbij, naar groot en verder weg, zo kun jij zelf ook een passende lessenserie opbouwen.

Biodiversiteit op het schoolplein

IVN Flevoland droomt van een natuurlijke, gezonde speel- en leerruimte op elke Flevolandse basisschool. Om die droom dichterbij te brengen, starten we de Revolutie groene en gezonde pleinen. Op een groen en gezond schoolplein krijgen leerlingen de ruimte om te bewegen en te spelen in een uitdagende en groene omgeving. Een groen schoolplein prikkelt de fantasie, stimuleert beweging en leert kinderen over het belang van de natuur. Ook vermindert een groen plein hittestress in de zomer en wateroverlast in natte periodes. Maar wist je dat een groen schoolplein ook de biodiversiteit in de omgeving vergroot? Er komt meer ruimte voor planten en dieren!

Meer weten? Kijk op: ivn.nl/flevoland/groenerevolutie of neem contact met ons op.

Klein en dichtbij

Biodiversiteit is overal, ook klein en dichtbij de school. Ga met de kinderen aan de slag en ontdek hoe het ervoor staat met de biodiversiteit vlak bij school. Op zoek naar een andere activiteit? Bekijk de digitale NDE-gids.

Doe-het-zelf les

Botanisch stoepkrijten

7 8

1 uur

Gratis

Jantje Beton en IVN Natuureducatie

Wist je dat de plantjes tussen de schoolpleintegels heel belangrijk zijn? Veel kleine dieren vinden er een schuilplekje en ze filteren net als bomen de lucht. Ook zorgen stoepplantjes voor enige verkoeling op warme dagen. Wanneer je een moestuin op het schoolplein hebt, is het dus belangrijk om ook verschillende stoepplantjes te laten staan. Zo hebben de insecten die jouw bloemen bestuiven een extra plekje om te schuilen.

Digitaal lespakket

Smakelijke Kruipers

7 8

1,5 tot 4 uur

Gratis

IVN Flevoland

Aangezien de wereldbevolking steeds groter wordt, zal er in de toekomst een grotere behoefte zijn aan voedsel. We kunnen de aarde niet groter maken, maar we kunnen de aarde wel anders benutten. Zijn insecten de oplossing? Durf jij ze te proeven?

Oesterzwammen groeikits

Oesterzwammen kweken

3 4

5 6

ca. 30 minuten en daarna een weekje geduld

81 euro voor 5 groeikits

IVN Flevoland

Wat weet jij van paddenstoelen? Ze zijn belangrijk voor de natuur waar ze als natuurlijke vuilnisman belangrijk werk doen. Sommige soorten zijn ook nog eens heel smakelijk en gezond! Aan de slag om je eigen zwammen te kweken.

Digitaal lespakket

Zaadbommen maken

1 2

3 4

Zelf te bepalen

5 6

Gratis

7 8

Nederland zoemt

Om de biodiversiteit rondom de school een handje te helpen kun je zaadbommen maken. Oftewel, een bom van zand, klei en zaadjes! Zoek een kale plek vlakbij of op het schoolplein en gooi de bommetjes op de grond. Maak niet alleen zaadbommen om op het schoolplein te storten, maar ga samen aan de slag als cadeautje voor bijvoorbeeld Moeder- of Vaderdag en fleur ook de tuinen thuis op!

Leskist

Bijen

5 6

7 8

Zelf te bepalen

Gratis

IVN Flevoland

Bijen zijn belangrijke beestjes, ze bestuiven ongeveer 60% van onze voedselgewassen. Maar door een afnemende biodiversiteit worden ook de bijen bedreigt. Ontdek samen met de leerlingen meer over deze zoemende insecten en leer meer over het verschil tussen de koningin, de dar en de werkster.

Iets groter en verder weg

Nadat jullie de biodiversiteit op en rondom het schoolplein in kaart hebben gebracht is het tijd voor de volgende stap! Op naar de schoolmoestuin of de sloot om de hoek. Op zoek naar een andere activiteit? Bekijk de digitale NDE-gids.

Opdracht Grote Plantenjacht

5 6
7 8

 2 tot 5 uur

 Gratis

 Eco-Schools Nederland

Tijd om over te gaan tot actie. Breng de schoolomgeving in kaart en maak een actieplan om de biodiversiteit te vergroten! Een grote biodiversiteit rondom jouw school is niet alleen leuk maar ook erg belangrijk, immers een grote biodiversiteit betekent een gezondere omgeving. En deze gezonde omgeving is ook weer belangrijk voor onze eigen voedselvoorziening. Dus ga samen aan de slag en ontdek de status van de biodiversiteit in jouw omgeving.

Doe-het-zelf les Rugzakroute rangers

5 6
7 8

 2 uur

 2,50 per leerling

 Het Flevo-landschap

Wat eten dieren in het wild, en hoe wonen ze? Hoe hoog kan een boom worden? Allemaal vragen die een echte ranger kan beantwoorden! Ga op pad met de rugzak door het natuurpark en ontdek samen de antwoorden op deze en andere vragen.

Film- en lespakket De schooltuin

4
5 6

 Zelf te bepalen

 Gratis

 IVN Natuureducatie

Bekijk samen met de kinderen de film: De Schooltuin! Maar ook zonder de film kun je aan de slag met zes spannende lessen over verschillende onderwerpen rond en in de moestuin.
Via JLE is de film gratis te bekijken

Lespakket Slootjesdagen

3 4
5 6
7 8

 Zelf te bepalen

 Gratis

 IVN Natuureducatie

Ook onderwater is biodiversiteit te vinden. Welke beestjes zwemmen allemaal in de sloot vlakbij de school? Is het water schoon, of is het heel erg troebel en kun je niets zien? Tijd om samen op ontdekking te gaan in de onderwater-biodiversiteit!

Lespakket Moestuintjes

3 4
5

 1 uur per les

 Aanschaf materialen

 IVN Natuureducatie

Hoe groeit mijn eten? Kinderen zien waar hun eten vandaan komt, hoe alles groeit en bloeit en wat ervoor nodig is om groenten en kruiden ook echt te kunnen oogsten. Ga aan de slag het met het hele proces van zaaien tot oogsten.

Groot en ver weg

Niet alleen op en rondom het schoolplein is biodiversiteit belangrijk, de hele wereld kan niet zonder een gezonde biodiversiteit! Ga samen op pad en ontdek! Op zoek naar een andere activiteit? Bekijk de digitale NDE-gids.

Excursie

Jungle expeditie

2 uur

7,95 per leerling

Orchideeën Hoeve

1 2

3 4

5 6

7 8

Hé! Zie ik dat nou goed? Peuzelt dat plantje nou zomaar een vliegje op? En roetsjt daar nu een aapje door de palmbomen? Ga op jungle-expeditie en sta oog in oog met tropische dieren, trotseer de avontuurlijke junglepaden en leer van de slimme samenwerking tussen planten en dieren.

Excursie

In het bos

Varieert

Varieert

Lokale IVN afdeling of boswachter

1 2

3 4

5 6

7 8

Samen met een gids of boswachter op ontdekkingsstocht in het lokale bos. Ontdek samen welke planten er groeien en welke dieren er leven. Hoe is het gesteld met de biodiversiteit bij jullie in het bos? Vergeet vooral niet te vragen wat je uit het bos kunt eten!

Lespakket

Verwoestijning klimaatverandering

Zelf te bepalen

Gratis

JustDiggitt

7 8

Op veel plekken op de aarde is verwoestijning gaande. Dat wil zeggen, er staat steeds minder vegetatie. Hier kunnen veel dieren maar lastig leven en trekken daarom weg. Kortom de biodiversiteit wordt steeds kleiner. Daar kunnen we samen wat aan doen! Kom met de klas in actie en ontdek hoe de bodem, water en biodiversiteit samenhangen én een belangrijke invloed hebben op klimaatverandering.

Excursie

Bezoek boerderij

1 tot 2 uur

Varieert per boer

Flevolandse boeren

1 2

3 4

5 6

7 8

Stamp met je laarzen door de klei en maak kennis met de Flevolandse boerderijen! Kom zien, ruiken, proeven en doen. Tijdens een bezoek aan een veehouder, akkerbouwer of fruitteiler kunnen kinderen ontdekken waar hun voedsel vandaan komt en hoe het leven op een boerenbedrijf eraan toe gaat.

IVN Dronten

Ga op pad met IVN Dronten en ontdek hoe de lokale biodiversiteit ervoor staat. De vrijwilligers uit Dronten vertellen de kinderen graag meer. Met IVN Dronten op pad? Neem contact op via www.ivn.nl/Node/6895.

Overzicht aanbod

Doe het zelf lessen

Titel	Groep	Kosten	Tijd	Aanbieder
Botanisch stoepkrijten	7 en 8	gratis	55 min	IVN Natuureducatie en Jantje Beton
De schooltuin: een jaar rond met je handen in de grond	4 t/m 6	gratis	1 tot 1,5 uur	IVN Natuureducatie
EU-Schoolfruit- en groenteprogramma	1 t/m 8	gratis	Zelf te bepalen	Steunpunt Smaaklessen & EU-Schoolfruit
Floriade in de klas	1 t/m 8	gratis	Zelf te bepalen	Floriade
Groentjessoep	1 t/m 8	gratis	Zelf te bepalen	Groentjessoep
Lesmateriaal Red de Krommies	5 en 6	gratis	Zelf te bepalen	Kromkommer
Lespakket Broodje 2de Kans	5 t/m 8	gratis	Zelf te bepalen	IVN - Het Groene Wiel
Lespakket over de Voedselbanken	1 t/m 8	gratis	Zelf te bepalen	De Voedselbank
Lespakket over Voedselverspilling	5 t/m 8	gratis	Zelf te bepalen	Instock
Nederland Zoemt! In actie voor de wilde bij	7 en 8	gratis	1 uur tot 2 maanden	Nederland Zoemt
Verwoestijning en klimaatverandering	7 en 8	gratis	Zelf te bepalen	JustDiggIt
Smakelijke Kruipers	7 en 8	gratis	1,5 tot 2 uur	IVN Flevoland
Top 6 Voedseleducatie - Lespakket Moestuintjes	3 t/m 5	gratis	1 uur per les	IVN Natuureducatie
Top 6 Voedseleducatie - Oesterzwammen kweken	3 t/m 8	€81,-	30 min + week geduld	IVN Flevoland
Top 6 Voedseleducatie - Smaakmissies	1 t/m 8	gratis	20 - 60 min per les	Steunpunt Smaaklessen & EU-Schoolfruit
Zaadbommen maken	1 t/m 8	gratis	Zelf te bepalen	Nederland Zoemt

Excursies en begeleide lessen

Titel	Groep	Kosten	Tijd	Aanbieder
Bezoek aan een appel en peren boomgaard en bedrijf	6 t/m 8	€50,- per klas	1,5 uur	Fruitbedrijf de Appelhof
Bezoek biologisch akkerbouwbedrijf familie Hoekstra	1 t/m 8	€150,- per klas	2 uur	De Lelystadse Boer
Bezoek biologisch dynamische boerderij De Zonneboog	1 t/m 8	€150,- per klas	2 uur	De Lelystadse Boer
Bezoek zorgboerderij en biologisch melkveebedrijf Hoeve Vredeveld	1 t/m 8	€50,- per klas	2 uur	De Lelystadse Boer
Boerderijbezoek voor scholen	6 t/m 8	€50,- per klas	1,5 tot 2 uur	Huijsmans Akkerbouw Dronten
Het akkerbouwbedrijf en zijn gewassen	6 t/m 8	€50,- per klas	2 uur	Harry's Farm
Kippenkenner	2 t/m 8	€50,- per klas	2 uur	Schoot Uiterkamp
Kookworkshop: Creatief koken tegen voedselverspilling met The Waste To Succes	5 t/m 8	1.Op school: €100 per lesuur 2. Op locatie: €150 per lesuur	1 tot 2 uur	The Waste To Succes
Kwekerij Baas	1 t/m 8	€50,- per klas	2,5 uur	Kwekerij Baas
Maak kennis met de fruitboerderij en pluk je eigen fruit	1 t/m 8	Op aanvraag	1,5 uur	Vink Fruitboerderij
Melkvee-, akkerbouwbedrijf, duurzaam ontwikkeld	1 t/m 8	€50,- per klas	1 uur	Melkvee en akkerbouwbedrijf van der Wijngaard
Op bezoek bij De Belofte	1 t/m 8	€50,- per klas	2 uur	Boerderij de Belofte
Op bezoek bij de koe, Educatief bezoek op ons melkveebedrijf	3 en 4	€50,- per klas	2 uur	Melkveehouderij V.O.F van Diest
Top 6 Voedseleducatie - De boer op!	1 t/m 8	Verschilt per boerderij	1 tot 2 uur	De Lelystadse Boer
Van kalfje tot koe, van melk tot kaas	1 t/m 8	€50,- per klas	1,5 uur	De Kandelaar

Leskisten

Titel	Groep	Kosten	Tijd	Aanbieder
Bijen	5 t/m 8	gratis	zelf te bepalen	IVN Flevoland
Top 6 Voedseleducatie- Alles voor een pannenkoek	1 t/m 3	gratis	2,5 uur	IVN Flevoland
Top 6 Voedseleducatie - Wintergroenten	1 t/m 8	gratis	2 uur per les	IVN Flevoland

Met IVN Natuureducatie ervaart jong en oud hoe leuk, gezond én belangrijk natuur is. IVN inspireert kinderen en ouders met weetjes, tips, doe-ideeën en activiteiten om samen de natuur te ontdekken.

www.ivn.nl

IVN Flevoland

- www.ivn.nl/flevoland
- @IVNFlevoland
- flevoland@ivn.nl
- 0320 258 980